

C-919/19 - 1 MA

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

2 Urto 5/2018

Zapísané do registra Súdneho dvora pod č	11 37 509
V Luxemburgu dňa	17. 12. 2019
Fax/e-mail:	<i>M. Aleksejev</i> Súdny tajomník, poverený
Podané dňa:	16.12.19 Miroslav Aleksejev Vedúci sekcie

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti odsúdenému **X.Y., rod. X**, pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákonníka Českej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 22. októbra 2019 v Bratislave takto

rozhodol:

Podľa § 318 ods. 1 Tr. por. *per analogiam* v spojení s § 244 ods. 4 Tr. por. **prerušuje konanie** o uznaní a výkone rozsudku Krajského súdu v Plzni z 18. júla 2017, sp. zn. 4T 15/2016, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 20. septembra 2017, sp. zn. 2To 76/2017, ktorými bol X.Y. odsúdený za obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákonníka Českej republiky na trest odňatia slobody vo výmere osem rokov so zaradením na jeho výkon do väznice so strážením, **a Súdnemu dvoru Európskej únie p o d á v a n á v r h na začatie prejudiciálneho konania** o výklade čl. 4 ods. 1 písm. a), ods. 2 a čl. 9 ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008) v znení rámcového rozhodnutia Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 [Ú. v. EÚ L 81, 27.3.2009 (ďalej len „rámcové rozhodnutie“)].

Odôvodnenie

(1) Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo 17. mája 2018, sp. zn. 8Ntc/1/2018, podľa § 15 ods. 1 a § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii

CURIA GRATIA	
Luxemburg	
Enché	16. 12. 2019

a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení účinnom do 31. decembra 2019 (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodol o uznaní a výkone rozsudku Krajského súdu v Plzni z 18. júla 2017, sp. zn. 4T 15/2016, v spojení s rozsudkom Vrchného súdu v Prahe z 20. septembra 2017, sp. zn. 2To 76/2017, ktorými bol X.Y. odsúdený za obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákonníka Českej republiky na trest odňatia slobody vo výmere osem rokov so zaradením na jeho výkon do väznice so strážením. Súčasne podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil odsúdeného na výkon uznaného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

(2) Proti tomuto rozsudku podal odsúdený X.Y. včas odvolanie, v dôvodoch ktorého v podstate uviedol, že celá jeho rodina (manželka, dve dcéry, zať a vnúča) žije a pracuje v Plzni a každý mesiac ho vo výkone trestu odňatia slobody jej členovia navštevujú. So synom, ani s nevlastným bratom, ktorí žijú na území Slovenskej republiky, nie je v žiadnom kontakte, keďže sa na neho hnevajú. Zároveň zdôraznil, že jeho rodičia už nežijú a teda na Slovensku nemá žiadne rodinné väzby ani iné blízke osoby. Tvrdí tiež, že premiestnením na Slovensko by stratil kontakt s rodinou, ktorá sa nemá kam na Slovensko vrátiť, pričom v Českej republike má (jeho rodina) strechu nad hlavou aj prácu. Z týchto dôvodov odsúdený X.Y. žiada, aby trest odňatia slobody vykonal v Českej republike, pričom v prílohe odvolania predložil kópiu zmluvy o nájme bytu v Plzni.

(3) Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 28. augusta 2018, sp. zn. 2 Urto 5/2018, podľa § 318 ods. 1 Tr. por. *per analogiam* v spojení s § 244 ods. 4 Tr. por. prerušil toto konanie o uznaní a výkone, a to až do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o jeho skoršom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal v skutkovo obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 2 Urto 1/2018; v konaní pred Súdny dvorom vedenej pod č. C-495/18.

(4) Vzhľadom na to, že vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 2 Urto 1/2018 Krajský súd v Ústi nad Labem vzal osvedčenie vydané podľa čl. 4 rámcového rozhodnutia späť a v nadväznosti na to Súdny dvor uznesením z 1. októbra 2019 konanie o návrhu najvyššieho súdu na začatie prejudiciálneho konania vedenom pod č. C-495/18 zastavil, najvyšší súd v tejto veci uznesením z 22. októbra 2019, sp. zn. 2 Urto 5/2018, podľa § 318 ods. 2 Tr. por. *per analogiam* rozhodol o pokračovaní v konaní. Zároveň ale dospel k záveru, že v tejto veci je nutné obrátiť sa na Súdny dvor s novým návrh na začatie prejudiciálneho konania, a to z nasledujúcich dôvodov:

(5) Krajskému súdu bolo 12. februára 2018 doručené osvedčenie Krajského súdu v Plzni vydané podľa čl. 4 rámcového rozhodnutia spolu s vyššie [v bode (1)] označenými rozsudkami, ktorými bol X.Y. odsúdený za obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákonníka Českej republiky na trest odňatia slobody vo výmere osem rokov so zaradením na jeho výkon do väznice so strážením. Podľa časti g) tohto osvedčenia boli rozsudky a osvedčenie zaslané Slovenskej republike ako vykonávajúcemu štátu, pretože vydávajúcí orgán dospel k presvedčeniu, že výkon uloženého trestu vo vykonávajúcom štáte splní účel, ktorým je uľahčenie spoločenskej rehabilitácie odsúdeného, a vykonávajúcí štát je štátom, ktorého je odsúdený štátnym príslušníkom a v ktorom žije. Z osvedčenia [časť d) bod 4. a časť l)] ďalej vyplýva, že odsúdený pricestoval do Českej republiky spolu so svojou ženou päť mesiacov pred spáchaním trestnej činnosti, krátko pracoval v spoločnosti X. v Plzni, jeho pracovný pomer však bol ukončený a v čase spáchania trestnej činnosti bol nezamestnaný. V Českej republike sa najprv zdržiaval na ubytovni, potom krátko so svojou rodinou v prenajatom byte. Podľa Krajského súdu v Plzni resocializácia odsúdeného bude pre neho na Slovensku lepšie dosiahnuteľná, keďže je slovenským štátnym občanom, na Slovensku žil celý svoj život a tiež má na Slovensku evidovaný trvalý pobyt. V Českej republike nemá, podľa Krajského súdu v Plzni, obvyklé bydlisko, keďže pred spáchaním trestnej činnosti pobýval na jej území veľmi krátku dobu, počas ktorej si nevytvoril žiadne pracovné, kultúrne ani sociálne väzby, možnosť byť v Českej republike nevyužil na to, aby sa do spoločnosti plnohodnotne začlenil a vytvoril si tam také zázemie, ktoré by bolo možné považovať za obvyklé bydlisko, kde by mohol s rodinou žiť, ale naopak pobyt v Českej republike využil na spáchanie násilnej trestnej činnosti vo veľmi krátkej dobe po príchode. Podľa Krajského súdu v Plzni ani skutočnosť, že na území Českej republiky pobývajú deti odsúdeného, ktoré sú tiež občanmi Slovenskej republiky a môžu sa na jej územie kedykoľvek vrátiť, nemá vplyv na vytvorenie prekážky „obvyklého pobytu“ odsúdeného na území Českej republiky brániacej jeho odovzdaniu.

(6) Odsúdený X.Y. v stanovisku k jeho odovzdaniu uviedol, že na Slovensku má iba nevlastného brata, s ktorým sa nestýka, po prepustení zostáva v Českej republike na konkrétnej adrese v Plzni, kde má prechodný pobyt a kde má deti a vnúčatá, ktoré by za ním nemohli jazdiť a stratil by s nimi kontakt.

(7) Podľa lustrácie v registri obyvateľov Slovenskej republiky je odsúdený X.Y., rod. X., štátnym občanom Slovenskej republiky a od 4. augusta 1998 je prihlásený na trvalý pobyt

v obci Mníšek Nad Hnilcom č. 50, okres Gelnica. Zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi z 5. marca 2018 vyplýva, že odvolateľ do uvedenej obce vôbec nechodí, s nikým nemá kontakt a už približne päť rokov sa nachádza s rodinou vo Francúzsku. Podľa správy starostu obce Mníšek nad Hnilcom je odsúdený X.Y. v tejto obci prihlásený k trvalému pobytu v dome č. 50, na tejto adrese sa však zdržiava iba syn Roland, ktorý žije pri svojej starej matke X.Y., podľa ktorej sa jej dcéra X. (manželka odvolateľa) s jej dvoma dcérami pravdepodobne zdržiava v Českej republike, pričom neudržiavajú kontakt. Aktuálne je odsúdený X.Y. vo výkone trestu odňatia slobody vo Väznici Plzeň, Klatovská 202, P.O.Box 335, 306 35 Plzeň, Česká republika.

(8) Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky alebo má na jej území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky.

(9) Z uvedeného vyplýva, že uznanie a výkon rozhodnutia štátu pôvodu je podľa slovenskej právnej úpravy podmienené tým, že odsúdený, ktorý je občanom Slovenskej republiky, má na jej území (i) buď obvyklý pobyt, (ii) alebo preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky.

(10) Podľa § 3 písm. g) zákona č. 549/2011 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie obvyklým pobytom trvalý pobyt alebo prechodný pobyt.

(11) Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlásení pobytu“) pobytom na účely evidencie pobytu občanov sa rozumie trvalý pobyt a prechodný pobyt.

(12) Podľa § 3 ods. 1 až 3 a ods. 7 veta prvá pred bodkočiarkou zákona o hlásení pobytu trvalý pobyt je pobyt občana spravidla v mieste jeho stáleho bydliska na území Slovenskej republiky. Občan má v tom istom čase iba jeden trvalý pobyt. Trvalý pobyt má občan

len v budove alebo jej časti, ktorá je označená súpisným číslom alebo súpisným a orientačným číslom a je určená na bývanie, ubytovanie, alebo na individuálnu rekreáciu, ak tento zákon neustanovuje inak. Za časť budovy sa považuje aj byt. Prihlásenie občana na trvalý pobyt nezakladá nijaké právo k budove uvedenej v odseku 2 ani k jej vlastníkovi a má evidenčný charakter. Trvalý pobyt je povinný hlásiť každý občan, ak sa trvalo nezdržiava v zahraničí.

(13) Podľa § 6 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občan, ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo žiť v zahraničí, je povinný pred vycestovaním ohlásiť skončenie trvalého pobytu ohlasovni, ktorá vedie údaje o jeho trvalom pobyte; v ohlásení uvedie štát a miesto pobytu, kam hodlá vycestovať, a deň začiatku pobytu v zahraničí, ktorý je zároveň dňom skončenia trvalého pobytu. Podľa odseku 3 tohto ustanovenia občan, ktorý má pobyt v zahraničí a ktorý sa rozhodne počas tohto pobytu skončiť trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, môže ohlásiť jeho skončenie prostredníctvom zastupiteľského úradu Slovenskej republiky alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu v Slovenskej republike. Zastupiteľský úrad Slovenskej republiky alebo splnomocnený zástupca doručí ohlasovni pobytu, ktorá vedie údaje o trvalom pobyte občana, odhlasovací lístok s osvedčeným podpisom občana, v ktorom sa uvedie štát a miesto súčasného pobytu v zahraničí. Dňom skončenia trvalého pobytu je deň doručenia uvedeného dokladu ohlasovni.

(14) Podľa § 8 ods. 1 zákona o hlásení pobytu prechodný pobyt je pobyt občana mimo miesta trvalého pobytu, kde sa občan dočasne zdržiava, ak má trvať viac ako 90 dní; prechodný pobyt je tiež pobyt občana trvalo žijúceho v zahraničí, ktorý má na území Slovenskej republiky trvať viac ako 90 dní.

(15) Podľa § 9 zákona o hlásení pobytu občan, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia na dobu dlhšiu ako 90 dní, má právo ohlásiť túto skutočnosť ohlasovni v mieste trvalého pobytu alebo prechodného pobytu; v ohlásení uvedie štát a miesto pobytu a predpokladanú dobu pobytu.

(16) Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že trvalý alebo prechodný pobyt občana Slovenskej republiky na jej území, ktoré sú na účely zákona č. 549/2011 Z. z. obvyklým pobytom, majú iba evidenčný charakter (§ 2 ods. 2, § 3 ods. 3 zákona o hlásení pobytu) a ich existencia nie je podmienená tým, že sa občan v ich mieste skutočne zdržiava a teda je k nim viazaný na základe rodinných, sociálnych, pracovných alebo iných väzieb. V prípade trvalého pobytu zákon síce ukladá každému občanovi, ktorý sa trvalo nezdržiava

v zahraničí, povinnosť ho hlásiť (§ 3 ods. 7 veta pred bodkočiarkou zákona o hlásení pobytu) a zároveň povinnosť ohlásiť jeho skončenie, ak sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo tam žiť (§ 6 ods. 1 zákona o hlásení pobytu), no za nesplnenie týchto povinností nestanovuje žiadnu sankciu.

(17) Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. tak možno rozhodnutie štátu pôvodu o uložení trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody (za splnenia podmienky obojstrannej trestnosti, ak zákon nestanovuje inak) uznať a vykonať aj vtedy, ak odsúdený štátny občan Slovenskej republiky v nej fakticky nežije (ale žije v štáte pôvodu), no má na jej území evidovaný trvalý alebo prechodný pobyt. Teda paradoxne i za situácie, keď občan Slovenskej republiky trvalo žijúci v zahraničí má na jej území ohlásený iba prechodný pobyt. Podmienka existencie preukázateľných rodinných, sociálnych alebo pracovných väzieb, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu nápravy odsúdeného, je totiž stanovená alternatívne a podľa slovenskej právnej úpravy musí byť splnená iba vtedy, ak občan Slovenskej republiky nemá na jej území obvyklý, t. j. trvalý ani prechodný pobyt.

(18) Na prvý pohľad sa tak javia byť námietky odvolateľa, ktorých podstata spočíva v tom, že na území Slovenskej republiky nežije a rodinné, resp. sociálne väzby, ktoré by mohli prispieť k uľahčeniu jeho sociálnej nápravy, má práve v štáte pôvodu, neopodstatnenými.

(19) Na druhej strane však nemožno prehliadať, že zákonom č. 549/2011 Z. z. bolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté rámcové rozhodnutie. Pritom platí, že právo Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd je povinný zohľadniť všetky pravidlá vnútroštátneho práva a vykladať ich v čo najväčšej možnej miere v súlade s rámcovým rozhodnutím tak, aby sa dosiahol ním sledovaný výsledok a zaručila jeho úplná účinnosť (pozri napr. rozsudky Súdneho dvora z 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, a z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835).

(20) Podľa bodu 9 odôvodnenia rámcového rozhodnutia výkon trestu vo vykonávajúcom štáte by mal posilniť možnosť sociálnej nápravy odsúdenej osoby. Aby sa príslušný orgán štátu pôvodu presvedčil, že výkon trestu vykonávacím štátom posluží účelu uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby, mal by zvážiť také prvky, ako sú napríklad väzby dotknutej osoby na vykonávajúci štát, či ho považuje za miesto svojich rodinných, jazykových, kultúrnych, spoločenských alebo hospodárskych či iných väzieb na vykonávajúci štát.

(21) Podľa bodu 15 odôvodnenia rámcového rozhodnutia by sa toto rámcové rozhodnutie malo uplatňovať v súlade s právom občanov Únie na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov, ktoré udeľuje čl. 18 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

(22) Podľa bodu 17 odôvodnenia rámcového rozhodnutia ak sa v tomto rámcovom rozhodnutí odkazuje na štát, v ktorom odsúdená osoba „žije“, označuje to miesto, na ktoré je viazaná na základe zvyčajného pobytu a prvkov, ako sú rodinné, sociálne alebo pracovné väzby.

(23) Podľa čl. 3 ods. 1 rámcového rozhodnutia účelom tohto rámcového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest.

(24) Podľa čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia za predpokladu, že odsúdená osoba je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcim štáte, a za predpokladu, že dala svoj súhlas, ak sa tak vyžaduje podľa čl. 6, možno rozsudok spolu s osvedčením, ktorého štandardné tlačivo je uvedené v prílohe I, zaslať... členskému štátu, ktorého štátnu príslušnosť má odsúdená osoba a v ktorom žije.

(25) Podľa čl. 4 ods. 2, ods. 3 veta prvá, ods. 4 rámcového rozhodnutia zaslanie rozsudku a osvedčenia sa môže uskutočniť, ak sa príslušný orgán štátu pôvodu, v prípade potreby po porade príslušných orgánov štátu pôvodu a vykonávajúceho členského štátu, presvedčil o tom, že výkon trestu zo strany vykonávajúceho štátu bude slúžiť na účely uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby. Pred zaslaním rozsudku a osvedčenia sa príslušný orgán štátu pôvodu môže akýmkoľvek vhodnými prostriedkami poradiť s príslušným orgánom vykonávajúceho štátu. Počas takejto porady môže príslušný orgán vykonávajúceho štátu predložiť príslušnému orgánu štátu pôvodu odôvodnené stanovisko, že výkon trestu vo vykonávajúcim štáte by neslúžil na účely uľahčenia sociálnej nápravy a úspešného zaradenia odsúdenej osoby do spoločnosti. Ak sa porady neuskutočnili, takéto stanovisko sa môže predložiť bezodkladne po zaslaní rozsudku a osvedčenia. Príslušný orgán štátu pôvodu zváži takéto stanovisko a rozhodne o prípadnom vzatí osvedčenia späť.

(26) Podľa čl. 6 ods. 3 rámcového rozhodnutia vo všetkých prípadoch, keď sa odsúdená osoba stále nachádza v štáte pôvodu, poskytne sa tejto osobe možnosť ústne alebo písomne vyjadriť svoje stanovisko... Pri prijímaní rozhodnutia o zaslaní rozsudku spolu s osvedčením

sa zohľadní vyjadrenie odsúdenej osoby. Ak osoba využila možnosť ustanovenú v tomto odseku, jej vyjadrenie sa zašle vykonávajúcemu štátu najmä na účely čl. 4 ods. 4... .

(27) Podľa čl. 8 ods. 1 rámcového rozhodnutia príslušný orgán vykonávajúceho štátu uzná rozsudok, ktorý mu bol zaslaný v súlade s čl. 4 a v súlade s postupom podľa čl. 5, a bezodkladne prijme všetky potrebné opatrenia na výkon trestu, pokiaľ nerozhodne o uplatnení jedného z dôvodov odmietnutia uznania alebo výkonu, ktoré sú ustanovené v čl. 9.

(28) Podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia príslušný orgán vykonávajúceho štátu môže odmietnuť uznanie rozsudku a vykonanie trestu, ak kritériá stanovené v čl. 4 ods. 1 nie sú splnené.

(29) Podľa čl. 9 ods. 3 rámcového rozhodnutia v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a), b), c), i), k) a l), skôr než sa prijme rozhodnutie o odmietnutí uznania rozsudku a výkonu trestu príslušný orgán vykonávajúceho štátu sa akýmkoľvek vhodným spôsobom poradí s príslušným orgánom štátu pôvodu a prípadne ho požiada o bezodkladné poskytnutie ďalších potrebných informácií.

(30) Podľa štandardného tlačiva osvedčenia, ktoré je v prílohe I rámcového rozhodnutia, treba v jeho časti d), bod 4. uviesť iné relevantné informácie o rodinných, sociálnych a pracovných väzbách odsúdenej osoby k vykonávajúcemu štátu, ak sú k dispozícii a je účelné ich poskytnutie.

(31) Z citovaných ustanovení rámcového rozhodnutia vyplýva, že jeho cieľom je uľahčiť sociálnu nápravu odsúdenej osoby. Najvyšší súd sa preto domnieva, že kritériá uvedené v čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia budú splnené iba vtedy, ak má odsúdený v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, také rodinné, jazykové, kultúrne, spoločenské, hospodárske alebo pracovné väzby, so zreteľom na ktoré možno dôvodne predpokladať, že výkon trestu v tomto členskom štáte posilní možnosť jeho sociálnej nápravy. Z tohto pohľadu potom slovenská vnútroštátna úprava, ktorá umožňuje uznať a vykonať rozhodnutie, ktorým bola jej štátnemu občanovi uložená sankcia spojená s odňatím slobody, aj vtedy, ak má na jej území iba formálne evidovaný trvalý alebo prechodný pobyt, bez súčasnej existencie rodinných, sociálnych, pracovných alebo iných väzieb, ktoré by mohli uľahčiť jeho sociálnu nápravu, a pritom nejde o situáciu, keď má byť odsúdený po výkone trestnej sankcie na jej území vyhostený [čl. 4 ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia], nezaručuje

úplnú účinnosť rámcového rozhodnutia v tom smere, že uznanie a výkon rozhodnutia v takých prípadoch prispeje (môže prispieť) k posilneniu sociálnej nápravy odsúdeného.

(32) Treba pritom uviesť, že hoci od 1. januára 2020 dôjde k zmene slovenskej právnej úpravy a rozhodnutie, ktorým bola uložená trestná sankcia spojená s odňatím slobody, bude možné podľa nového znenia § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. v Slovenskej republike uznať vtedy, ak je odsúdený jej štátnym občanom a má na jej území obvyklý pobyt, ktorý už nebude definovaný ako trvalý alebo prechodný pobyt, podľa § 32 tohto zákona (v znení účinnom od 1. januára 2020) sa konanie začaté pred 1. januárom 2020 dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019, t. j. podľa ustanovení citovaných v bodoch 8 a 10 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

(33) So zreteľom na uvedené, ako aj na povinnosť vnútroštátneho súdu, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatňovať ustanovenia práva Európskej únie, zabezpečiť plný účinok týchto noriem, pričom v prípade potreby z vlastnej iniciatívy neuplatní akékoľvek odporujúce ustanovenie vnútroštátneho práva, bez toho, aby musel požadovať alebo čakať na jeho predchádzajúce zrušenie zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom (pozri najmä rozsudky Súdneho dvora z 9. marca 1978, Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, body 21 a 24; z 19. novembra 2009, Filipiak, C-314/08, EU:C:2009:719, bod 81; z 22. júna 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, EU:C:2010:363, bod 43; Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, bod 45), dospel najvyšší súd k záveru, že pre rozhodnutie v tejto veci je potrebný výklad práva Európskej únie a preto sa rozhodol prerušiť toto konanie a Súdnemu dvoru podať návrh na začatie prejudiciálneho konania s nasledujúcimi otázkami:

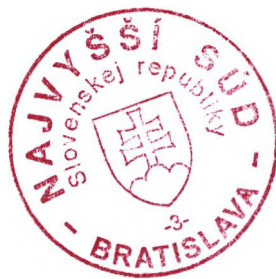
Má sa čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že kritériá v ňom uvedené budú splnené iba vtedy, ak má odsúdená osoba v členskom štáte, ktorého je štátnym občanom, také rodinné, sociálne, pracovné alebo iné väzby, so zreteľom na ktoré možno dôvodne predpokladať, že výkon trestu v tomto štáte môže uľahčiť jej sociálnu nápravu, teda, že bráni takej vnútroštátnej úprave, akou je § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. (v znení účinnom do 31. decembra 2019), ktorá umožňuje v takýchto prípadoch uznať a vykonať rozsudok len na základe formálne evidovaného obvyklého pobytu vo vykonávajúcim štáte, bez ohľadu na to, či má odsúdená osoba v tomto štáte konkrétne väzby umožňujúce posilniť jej sociálnu nápravu.

V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku má sa čl. 4 ods. 2 rámcového rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že aj v situácii upravenej v čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia je príslušný orgán štátu pôvodu povinný presvedčiť sa ešte pred zaslaním rozsudku a osvedčenia o tom, že výkon trestu zo strany vykonávajúceho štátu bude slúžiť na účely uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby, a zároveň v tomto smere získané informácie je povinný uviesť v časti d), bod 4. osvedčenia, osobitne ak odsúdená osoba v stanovisku podľa čl. 6 ods. 3 rámcového rozhodnutia tvrdí, že má konkrétne rodinné, sociálne alebo pracovné väzby v štáte pôvodu.

V prípade kladnej odpovede na prvú otázku má sa čl. 9 ods. 1 písm. b) rámcového rozhodnutia vykladať tak, že dôvod odmietnutia uznania a výkonu rozsudku bude daný aj vtedy, ak sa v situácii uvedenej v čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia napriek porade podľa odseku 3 tohto ustanovenia a prípadnom poskytnutí ďalších potrebných informácií nepreukáže existencia takých rodinných, sociálnych, pracovných alebo iných väzieb, so zreteľom na ktoré by bolo možné dôvodne predpokladať, že výkon trestu vo vykonávajúcom štáte môže uľahčiť sociálnu nápravu odsúdeného.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 22. októbra 2019

JUDr. František Mozner
predseda senátu